

Вправа №1 для розвитку логічного мислення

“Що зайве?”	“Що зайве?”
Вовк, лисиця, тигр, корова, пантера.	Вовк, лисиця, тигр, корова, пантера.
Курка, півень, лебідь, гуска, індик.	Курка, півень, лебідь, гуска, індик.
Рак, щука, карась, окунь, камбала.	Рак, щука, карась, окунь, камбала.
Яблуко, малина, груша, слива, апельсин.	Яблуко, малина, груша, слива, апельсин.
Тюльпан, лілія, квасоля, ромашка, фіалка.	Тюльпан, лілія, квасоля, ромашка, фіалка.
Груша, кабачок, морква, буряк, цибуля.	Груша, кабачок, морква, буряк, цибуля.
Олена, Михайло, Ольга, Надія, Анна.	Олена, Михайло, Ольга, Надія, Анна.
Остап, Володимир, Ігор, Олексієнко, Роман.	Остап, Володимир, Ігор, Олексієнко, Роман.
Галинка, Надійка, Софійка, Наталочка, Марія.	Галинка, Надійка, Софійка, Наталочка, Марія.
Кава, чай, сік, компот, вода.	Кава, чай, сік, компот, вода.
Молоко, сир, сметана, сало, кефір.	Молоко, сир, сметана, сало, кефір.
Котлети, тістечко, голубці, хліб, сало.	Котлети, тістечко, голубці, хліб, сало.
Гніздо, нора, курник, барліг, колиба.	Гніздо, нора, курник, барліг, колиба.
Віз, будинок, трактор, автомобіль, літак.	Віз, будинок, трактор, автомобіль, літак.
Річка, озеро, море, міст, болото.	Річка, озеро, море, міст, болото.

Вправа №2 для розвитку логічного мислення

Визначити та викреслити зайве слово

Число, ділення, віднімання, додавання, множення.	Число, ділення, віднімання, додавання, множення.
Крапка, кома, тире, літера, двокрапка.	Крапка, кома, тире, літера, двокрапка.
Двійка, трійка, п'ятірка, оцінка, четвірка.	Двійка, трійка, п'ятірка, оцінка, четвірка.
Коло, трикутник, чотирикутник, указка, квадрат.	Коло, трикутник, чотирикутник, указка, квадрат.
Молоток, цвях, сокира, пила, плоскогубці.	Молоток, цвях, сокира, пила, плоскогубці.
Чорнило, туш, ручка, фарба, крейда.	Чорнило, туш, ручка, фарба, крейда.
Лялька, скакалка, пісок, м'яч, лопатка.	Лялька, скакалка, пісок, м'яч, лопатка.
Чоботи, черевики, туфлі, колготки, кеди.	Чоботи, черевики, туфлі, колготки, кеди.
Хвилина, година, секунда, тиждень, вечір.	Хвилина, година, секунда, тиждень, вечір.
Літо, весна, рік, осінь, зима.	Літо, весна, рік, осінь, зима.
Вересень, липень, січень, травень, весна.	Вересень, липень, січень, травень, весна.
Береза, сосна, дерево, ялина, дуб.	Береза, сосна, дерево, ялина, дуб.
Береза, сосна, дуб, ялина, бузок.	Береза, сосна, дуб, ялина, бузок.
Клен, сосна, береза, липа, дуб.	Клен, сосна, береза, липа, дуб.
Грабунок, крадіжка, землетрус, підпал, напад.	Грабунок, крадіжка, землетрус, підпал, напад.
Невдача, крах, провал, хвилювання, поразка.	Невдача, крах, провал, хвилювання, поразка.
Успіх, удача, виграш, перемога, спокій.	Успіх, удача, виграш, перемога, спокій.

Вправа №3 для розвитку логічного мислення

Визначити та викреслити зайве слово

Йти, повзти, бігти, лежати, гнатися.	Йти, повзти, бігти, лежати, гнатися.
Писати, рубити, шити, читати, різати.	Писати, рубити, шити, читати, різати.
Сидіти, стояти, лежати, висіти, знати.	Сидіти, стояти, лежати, висіти, знати.
Веселий, жвавий, сумний, смачний, обережний.	Веселий, жвавий, сумний, смачний, обережний.
Сміливий, хоробрий, рішучий, злий, відважний.	Сміливий, хоробрий, рішучий, злий, відважний.
Добрий, вірний, співчутливий, боягузливий, чесний.	Добрий, вірний, співчутливий, боягузливий, чесний.
Глибокий, низький, світлий, високий, довгий.	Глибокий, низький, світлий, високий, довгий.
Старий, зношений, малий, похилий, підтоптаний.	Старий, зношений, малий, похилий, підтоптаний.
Темний, світлий, зелений, прозорий, ясний.	Темний, світлий, зелений, прозорий, ясний.
Продавець, учитель, лікар, велосипедист, столяр.	Продавець, учитель, лікар, велосипедист, столяр.
Водій, машиніст, пілот, лікар, тракторист.	Водій, машиніст, пілот, лікар, тракторист.
Лікар, учитель, продавець, психолог, лісоруб.	Лікар, учитель, продавець, психолог, лісоруб.
Київ, Полтава, Львів, Україна, Одеса.	Київ, Полтава, Львів, Україна, Одеса.
Київ, Харків, Москва, Донецьк, Львів.	Київ, Харків, Москва, Донецьк, Львів.
Тернопіль, Вінниця, Київ, Львів, Херсон.	Тернопіль, Вінниця, Київ, Львів, Херсон.

Вправа №4 для розвитку логічного мислення

Визначити та викреслити зайву літеру або сполучення літер

<i>Викреслити зайве сполучення:</i>	<i>Викреслити зайве сполучення:</i>	<i>Викреслити зайве сполучення:</i>
О, У, М, А, Е. А, Ю, Е, О, І. ОА, УА, ОІ, ІЕ, СО. АК, ОК, КІ, УК, ЕК. МО, МА, МЕ, УМ, МІ. ТРУ, ЗОК, ВА, ФЕГ, ДРО. МОК, КЕС, ЗАМ, ВУЛ, ІНД. РПО, ВЛЕ, НФУ, НІО, КМА. ОАН, АНО, НАО, НОА, КНА. СУУМ, МАГА, КОРО, ЗУЛУ, ПЕДЕ МАОС, СМАО, АОМС, ОСМА, СОАГ СТОП, СЛЮК, КРАН, СТЕП, КРІП.	О, У, М, А, Е. А, Ю, Е, О, І. ОА, УА, ОІ, ІЕ, СО. АК, ОК, КІ, УК, ЕК. МО, МА, МЕ, УМ, МІ. ТРУ, ЗОК, ВА, ФЕГ, ДРО. МОК, КЕС, ЗАМ, ВУЛ, ІНД. РПО, ВЛЕ, НФУ, НІО, КМА. ОАН, АНО, НАО, НОА, КНА. СУУМ, МАГА, КОРО, ЗУЛУ, ПЕДЕ МАОС, СМАО, АОМС, ОСМА, СОАГ СТОП, СЛЮК, КРАН, СТЕП, КРІП.	О, У, М, А, Е. А, Ю, Е, О, І. ОА, УА, ОІ, ІЕ, СО. АК, ОК, КІ, УК, ЕК. МО, МА, МЕ, УМ, МІ. ТРУ, ЗОК, ВА, ФЕГ, ДРО. МОК, КЕС, ЗАМ, ВУЛ, ІНД. РПО, ВЛЕ, НФУ, НІО, КМА. ОАН, АНО, НАО, НОА, КНА. СУУМ, МАГА, КОРО, ЗУЛУ, ПЕДЕ МАОС, СМАО, АОМС, ОСМА, СОАГ СТОП, СЛЮК, КРАН, СТЕП, КРІП.

Вправа №5 для розвитку мислення та уваги

1. Дати відповідь на питання і викреслити це слово-відповідь в таблиці 2 однією лінією. Літери одного слова мають знаходитись поруч з будь якої сторони

<ol style="list-style-type: none"> 1. Цікава комбінаційна гра. 2. Гори в Україні. 3. Нічний небесний мандрівник. 4. 12 місяців – це... 5. Столиця України. 6. Великодне яйце. 7. Те, що мама нам читає на ніч, а потім часто бачимо уві сні. 8. Пора року, коли все оживає. 9. Те, у що дівчатка можуть дивитися годинами. 10. Улюблена забавка дівчаток. 	<ol style="list-style-type: none"> 11. Людина, якій завдячуєш своїм життям. 12. Українська грошова одиниця. 13. Видатний український поет. 14. Хто мене вбиває, той свою кров проливає (загадка) 15. Тварина з довгим хвостом, яка більш за все любить банани. 16. Осінній місяць, що прощає нас із літом. 17. Перед вечерею обід, перед обідом - ... 18. Місце, де діти здобувають знання. 19. Два озерця, між ними місточок, з кожного озерця хтось заглядає.
---	--

2. Із літер, що залишаться після викреслювання слів-відповідей, склади слово, яке і буде твоєю оцінкою.

і	с	я	к	л	е	ь	о	л	а	к
м	в	ц	а	п	и	с	ц	-	-	р
к	е	ь	р	т	и	а	н	к	а	е
и	р	ь	п	а	е	н	к	о	д	з
ї	е	н	е	в	ч	а	о	к	у	л
в	с	е	ш	м	а	м	ш	р	і	я
г	р	и	к	о	м	а	к	о	к	р
к	ь	в	н	я	к	р	д	л	о	и
а	л	а	к	з	а	с	н	а	х	и
л	я	н	а	в	п	а	і	ш	а	к
в	е	с	м	а	м	о	д	а	н	о

Вправа №6 для концентрації та розвитку уваги

Якщо на малюнку закреслити усі літери, що трапляються більше ніж один раз, то літери, які залишаться, підкажуть, що їв сьогодні Іван на сніданок.

Й	А	Д	П	З	Ю	Г	Н	Щ	К
Ф	К	Т	Є	С	О	Ф	М	Б	Д
Ж	Г	І	Ш	М	Н	П	Ш	В	З
В	Т	Ю	Ч	Ї	Ь	В	О	Е	Ь
Є	У	М	П	А	Л	К	Д	Н	У
Ч	З	Х	О	Є	Н	А	Ж	Р	З
Г	Щ	П	Ю	И	Ь	Є	Ш	Ч	Г
О	Ц	К	Ч	Д	Ї	Т	Я	П	О
Д	Ю	Н	В	У	Щ	З	Є	Ф	А

Переносне значення виразів

Часто дорослі говорять такі дивні речі, що годі втямити. Якщо розуміти такі вислови буквально, тобто дослівно, то це буде означати зовсім не те, що вони хотіли сказати. Насправді вони говорять у переносному значенні, тобто маючи на увазі щось зовсім інше. Якщо не зможеш розтлумачити сам, то спитай у дорослих, що вони мають на увазі, коли кажуть:

Сушити зуби. Важкий характер Легка рука. Золоті руки. Жива черга. Гіркий досвід. Пуста балаканина.	Порожня голова. Дубова голова. Солодкий стіл. Осина талія. Свіжа газета. Орлиний зір. Залізні нерви.	Кам'яне серце. Глибокий погляд. Квадратні очі. Гостре слово. Тепле слово. Завантажена людина.	Ноги в руки. Зима на носі. Море людей. Море по коліна. Час не за горами. Дерти горло	Ловити гав. Ноги гудуть. Клеїти дурня. Врізати дуба. Лягти грудьми. Віддати серце. Запало в душу
Спіймати облизня. Сісти каменем. Накивати п'ятами. Псувати нерви. Поцілувати замок. Увірвався терпець. Сушити голову.	Сидіти в печінках. Битись об заклад. Стояти на своєму. Народитися в сорочці. Вовком дивитися. Бити байки. Розпускати нюні.	Шукай вітра в полі. Сидіти на шиї. Вилізти на голову. Хапатись за соломинку. Дійти до ручки. Голова тріщить. Сипати дотепами.	Не будь білою вороною. Не буди в мені звіра. Взяти себе в руки. Пара з мене йде. Очі на лоба полізли. Волосся стало дибом. Душа в п'яти пішла.	Знімати зірки з неба. Кидати гроші на вітер. Зуб на зуб не потрапляє. Тримати камінь за пазухою. Шукати голку в сіні. Дивитись скрізь рожеві окуляри

Театр - глядач	Вівці - отара	Музика – оркестр	Нога – милиця
Бібліотека – полиці - книжки - читач - читати - бібліотекар	Вовки – ліс - корови - мисливець - згряя - хижак	Спів – театр - хор - сцена - скрипка - мистецтво	Очі – голова - окуляри - сльози - зір - ніс

У театр приходять глядач, а у бібліотеку – читач. Багато овець це - отара, а багато вовків це – згряя.

Хвороба - лікувати	Голка – вістря	Малина – ягода	Гора - печера
Пожежа - вода - пожежник - сірник - гасити - вогонь	Бритва - сталь - коробка - лезо - подряпина - мило	Математика – книжка - учений - числа - лічба - наука	Дерево - земля - дупло - крона - ліс - стовбур

Ходити – ноги	Хвороба – лікувати	Дім – поверхи	Число - цифри	Товариш – друг
Шити – плаття - одяг - руки - нитка - кравчиня	Поломка – річ - робити - ремонтувати - оцінювати - страждати	Сходи – крутість - жителі - підйом - камінь - сходинок	Слово – речення - літери - фрази - розповідь - книжка	Ринок – вокзал - площа - продавець - базар - натовп

Кінофільм – екран	Жито – поле	Електрозовз - вагони	Залізо – коваль	Пароплав - пристань
Вистава – актори - глядачі - сцена - трагедія - оплески	Яблуня – садівник - паркан - яблука - листя - сад	Кінь – конюх - кобила - овес - віз - стайня	Дерево – коріння - пила - кора - столяр - листя	Поїзд – рейки - вокзал - вагони - шпали - пасажир

Струм – дріт	Школа – навчання	Пісня - композитор	Ніж – сталь	Риба – сіть
Пара – кран - тепло - вода - труба - кипіння	Лікарня – лікар - ліжко - уколи - лікування - хворий	Картина – фарби - сліпий - художник - малюнок - стіна	Стіл – виделка - дерево - стілець - харчі - скатертину	Муха – комаха - комар - дзиччати - павутина - павук

Птах – гніздо	Хліб – пекар	Плащ – гудзик	Косо – трава	Нога – чобіт
Людина – жінка - робота - робітник - життя - дім	Дім – вікно - місто - житло - будівельник - двері	Черевик – кравець - магазин - нога - шнурок - ходити	Бритва – сіно - волосся - гостра - сталь - інструмент	Рука – робити - кулак - рукавиця - палець - кисть

Вода – спрага	Біль – плакати	Вовк – паща	Липень – літо	Учень – школа
Харчі – їсти - голод - хліб - рот - їжа	Радість – сміятись - свято - іменини - сміх - подарунки	Птах – повітря - дзьоб - соловей - яйце - співи	Квітень – осінь - весна - місяць - квіти - тепло	Студент – інститут - вихователь - учитель - викладач - навчання

Ложка – суп	Ковзани – ковзанка	Вуха – чути	Собака – шерсть	Корек – плавати
Виделка – стіл - ніж - тарілка - вареники - посуд	Човен – пливти - прогулянка - весло - річка - літо	Зуби – біль - лікувати - рот - щітка - жувати	Риба – річка - щука - вудочка - луска - спритність	Камінь – тонути - возити - граніт - твердий - розбивати

Чай – цукор	Дерево – гілка	Зима – сніг	Огірки – овочі	Учитель – учень
Суп – вода - тарілка - курка - сіль - ложка	Рука – сокира - рукавиці - нога - робота - палець	Осінь – пора року - мокро - дощ - школа - холодно	Тюльпани – бур'ян - роса - садок - квіти - грядка	Лікар – халат - укол - палата - хворий - лікарня

Город – морква	Темний – світлий	Стіл – скатертину	Крісло – дерев'яне	Цукор – солодкий
Сад – паркан - вишня - криниця - садівник - садити	Мокрий – дощ - слизький - сухий - теплий - холодний	Підлога – меблі - килим - пилюка - дошка - ходити	Голка – гостра - тонка - блискуча - коротка - сталевана	Лимон – гіркий - кислий - жовтий - чай - їсти

Асоціативне мислення на вербальному рівні

Чим подібні **сон, стіл, цукерка**? **Цукерка** солодка, і **стіл**, коли на ньому багато солодошів, також називають солодким, і **сон** буває солодким. Звичайно ж, вислови “солодкий стіл” і “солодкий сон” не слід розуміти буквально, бо столів з цукру не роблять і сон ніхто не солодить. Це так зване переносне значення виразу, тобто, коли ти втомлений, то сон для тебе такий бажаний і солодкий, як цукерка. А ось ще приклади: Серце, руки, корона (золоті; “золоте серце” і “золоті руки” – у переносному значенні.)

Ніж, слово, їжа (гострі)

Сталь, дружба, знання (міцні),

Думка, постріл, слово (влучні),

Воля, злива, почуття (сильні).

Кропива, біль, перець (пекучі).

Листя, клімат, білизна. Риба, легенда, вода. Доля, вантаж, завдання. Час, скеля, річка. Яма, річка, рана. Вата, котик, хмара. Досвід, сльози, перець. Лимон, молоко, вираз обличчя.	Хліб, газета, повітря. Щоки, троянди, мрії. Шуба, привітання, літо. Страх, звір, крик. Ключик, рибка, годинник. Кут, язик, зуб. Музика, слава, ігри. Погода, настрої, сукня.	Клас, сніг, кохання. Спогади, волосся, кімната. Поверхня, вік, дах. Смак, нитка, талія. Виступ, перемога, брошка. Погляд, зима, закуска. Тумба, очі, рама. Річка, оплески, фантазія.	Учений, перерва, очі. Пам'ять, спідниця, зустріч. Поїзд, реакція, допомога. Очікування, коридор, життя. Суп, волосся, грібенець. Лінія, ніс, мова. Пора, серце, чай. Характер, рука, пух. Стіл, дата, обличчя.
--	---	---	--

У кожному з наступних завдань добери дієслово, яке б асоціативно підходило до виразу або слова.

Приклад:

Шприц, слово, кактус (колоти; “колоти словом” – у переносному значенні).

Краса, квітка, усмішка. Мама, море, учень перед контрольною Погода, настрої, їжа. Очі, зірка, свічка. Сонце, насіння, сніг. Час, куля, птах. Дитина, дерево, тісто.	Ліфт, температура, тиск. Соловейко, хор, душа. Гав, м'яч, удачу, рибу. Грілка, шуба, слово. Вірш, руки, снопи, присягу. Урожай, гриби, вершки. Книжку, думки, лекцію.
---	---

<p>1. Яка літера буде наступною в цій послідовності: А Б В Г</p> <p>2. Яку літеру потрібно написати, щоб продовжити цю послідовність: А В Д Ё</p> <p>3. Яка літера пропущена в цій послідовності: Г Д Ж З К Л ? П</p> <p>4. Напишіть літеру, яка продовжує цю послідовність: А Б А В А Г А Д ?</p> <p>5. Напишіть три наступні літери або число в ряду: А1 Б2 В? ??</p>	<p>1. Яка літера буде наступною в цій послідовності: А Б В Г</p> <p>2. Яку літеру потрібно написати, щоб продовжити цю послідовність: А В Д Ё</p> <p>3. Яка літера пропущена в цій послідовності: Г Д Ж З К Л ? П</p> <p>4. Напишіть літеру, яка продовжує цю послідовність: А Б А В А Г А Д ?</p> <p>5. Напишіть три наступні літери або число в ряду: А1 Б2 В? ??</p>
---	---

1. Стріляючи у мішень, Вовк кілька раз влучив у десятку, стільки ж разів – у вісімку, а решта пострілів влучили у п'ятірку. Скільки пострілів зробив Вовк, якщо він набрав 99 очок?
2. Яку найбільшу кількість одиниць та двійок можна записати в рядок так, щоб сума довільних п'яти чисел, що йдуть одне за одним, була парною, а сума довільних шести чисел, що йдуть одне за одним, була непарною?
3. За морозивом виникла довга черга. Одразу за Іванком стоїть Марійка, за Марійкою – Сашко. Якщо рахувати від початку черги, то Сашко стоїть десятим. Якщо рахувати з кінця черги, то Іванко стоїть двадцятим. Скільки всього людей стоять в черзі?
4. Підрахуйте, скільки вулканів на планеті, якщо в шуканому числі десятків на 3 більше, ніж сотень, а одиниць на 4 менше, ніж десятків, причому півсума всіх цифр цього числа дорівнює цифрі десятків.

Знайти послідовно усі числа від 1 до 77

51	19	28	55	13	65	17	72	33	74	25
14	32	70	9	50	35	61	20	69	5	52
77	26	48	40	47	56	2	23	42	11	39
37	44	62	1	59	29	75	36	73	30	64
10	71	21	66	16	63	34	68	3	58	15
54	24	76	41	53	6	49	12	38	27	45
67	4	46	8	60	31	43	18	57	22	7

Знайти послідовно усі числа від 1 до 56

22	52	8	13	27	44	18	48
39	4	36	21	50	1	33	6
10	47	17	43	30	38	15	41
53	31	51	25	54	11	46	26
28	14	34	2	32	49	19	55
56	3	42	20	23	5	40	9
24	45	7	12	37	29	16	35

Знайти послідовно усі числа від 1 до 99

25	63	39	17	75	28	72	20	87	34
88	11	78	46	15	98	1	48	68	18
31	83	37	71	54	32	86	26	90	58
84	51	94	10	52	89	2	79	42	7
16	27	55	92	21	59	82	38	97	64
93	41	60	3	69	35	65	22	49	29
66	6	73	33	77	12	44	91	61	56
43	74	23	85	40	62	76	24	99	8
95	14	53	5	47	50	4	67	45	80
30	96	36	70	19	57	81	9	99	13

Знайти послідовно усі числа від 1 до 99

1	41	84	7	23	61	56	29	83
60	20	49	33	73	40	4	80	44
32	15	28	72	12	88	53	16	86
55	85	45	50	39	19	78	59	66
25	6	67	2	58	46	36	71	26
77	37	63	54	17	87	65	9	76
8	75	14	35	74	13	51	47	57
31	42	82	24	30	79	68	18	34
48	89	21	3	62	22	52	5	69
11	64	38	90	10	70	27	43	81